

Kap. 7. Tit. 1-9. Ang. bevilgning til Veivæsenet.

Land e har distriktet kan vedtat bidrag $\frac{1}{10}$ foruten utgifter til grund m. v. Departementet antar imidlertid med veidirektøren, at distriktsbidraget bør sættes til $\frac{1}{5}$ av arbeidsomkostningerne. Man vil derfor søke erhvervet fornøden beslutning herom, idet man gaar ut fra, at anlegget i tilfælde ikke blir at iverksætte, forinden der foreligger sedvanlig vedtagelse for saadant bidrag.

Idet man henviser til, hvad veidirektøren har anført angaaende anlag av vei fra Kjørstad til Grønning, skal departementet bemerke, at man gaar ut fra, at der av vedkommende herredsstyre søkes erhvervet beslutning om utredelse av utgifterne til grund m. v. samt om garanti for anlaggets utførelse efter planen, saaledes at en mulig overskridelse av beregningssummen blir det offentlige uvedkommende.

Angaaende anlegget Gronng—Vefsen tillater man sig at henviser til, hvad derom er anført under avsnittet om Nordre Trondhjems amt.

Med hensyn til den av veidirektøren

forslaaede yderligere bevilgning til veianlegget Hømnæs—Korgen bemerkes, at der nu foreligger skematisk vedtagelse for bidrag $\frac{1}{4}$ m. v. av 9de november 1907 til de planlagte yderligere sikringsarbeider ved dette anlag.

Derhos er avgit skematiske bidragsvedtagelser for $\frac{1}{4}$ m. v. til bro over Knutstadstrømmen og for $\frac{1}{10}$ m. v. til det projekterte veianlag Alsvaag—Myre begge datert 31te oktober 1907.

Løvrig finder departementet — under henvisning til, hvad der foran er anført om veibudgettets størrelse — at maatte foreslaa følgende bevilgningsposter nedsat saaledes: Nordfold—Osjord med arm til Breivik (forts.) fra kr. 30 800,00 til kr. 25 000,00.

Øijord—Elvegaardselv (Bjerkvik) (forts.) fra kr. 30 000,00 til kr. 25 000,00.

Flatmo—Land e (paabeg.) fra kr. 22 000,00 til kr. 18 000,00.

Alsvaag—Myre (paabeg.) fra kr. 21 000,00 til kr. 16 000,00.

Veidirektøren har avgit saadan fremstilling for Tromsø amts vedkommende:

Anlag.	Terminen 1ste april 1908—30te juni 1909.			
	Amtmandens forslag.		Veidirektørens nærværende forslag.	
	Brutto.	Netto.	Brutto.	Netto.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1 Sandtorv—Fauskevaag med Elven—Storvand i Søvikmarken (forts.)	9 000,00	7 200,00	10 000,00	8 000,00
2. Nordstrøm—Finfjordbotten (forts.)	27 000,00	21 600,00	27 000,00	21 600,00
3. Rosfjordnes—Strømmen bro (fuldf.)	19 100,00	15 280,00	19 100,00	15 280,00
4. Tromsøundet—Ramfjorden (forts.)	27 000,00	21 600,00	27 000,00	21 600,00
5. Balsfjord—Lyngen (fuldf.)	8 526,00	7 673,40	8 500,00	7 650,00
6. Sletnes—Storstennes (paabg.)	16 000,00	14 400,00	16 000,00	12 800,00
7. a. Samuelsberg—Dalen m. v. (paabg.)	16 000,00	12 800,00	9 000,00	6 750,00
b. Lyngseidet—Rottenvik (paabg.)			9 000,00	7 200,00
8. Veiomlægning ved Masterbakken i Salangen (yderl. bevilgn.)	600,00	480,00	650,00	520,00
Tilsammen	123 226,00	101 033,40	126 250,00	101 400,00

Amtmanden uttaler haap om, at amtet kan bli tildelt et større beløp end ovenfor forutsat.

Det av amtstinget 1907 vedtagne budget for 4 kvartaler gik ut paa en sum av kr. 125 026,00 brutto, hvilket beløp betragtedes som en overgang til en normalbevilgning paa mindst kr. 150 000,00 brutto pr. aar.

Veidirektøren skal i sakens anledning tillate sig at henvise til det i indledningen indtagne avsnit om fordelingen.

Rute I.

Hindøen

(Trondenes og Kvæfjord.)

Sandtorv—Fauskevaag.

(Kfr. kartskisse i st. prp. nr. 1, hovedpost VIII A, 1903—1904).

Til paabegyndelse av dette anlæg blev av forrige storting bevilget . . . kr. 7 000,00 mot bidrag $\frac{1}{5}$.

Skematisk vedtagelse for saadant bidrag er avgit under 5te oktober 1906.

I forrige veibudgetproposition, side 117—118, er nævnt, at Trondenes herredsstyre hadde henstillet, at der ved hjelp av statsmidler skaffes opsitterne i Søvikmarken (Storvand) en billig veiforbindelse til det nuværende endepunkt for statsveien i Søvikmarken.

I forelægget for amtstinget 1907 anbefalte veidirektøren, at en saadan forlængelse av statsveien skulde indlemmes i planen.

Og i overensstemmelse med amtmandens forslag samtykket amtstinget i, at den tidligere avgivne bidragsvedtagelse vedkommende veianlægget Sandtorv—Fauskevaag ogsaa skal være gjældende for den nu foreslaaede forlængelse av statsveien i Søvikmarken fra Elven til Storvand.

Ifølge amtsingeniørens plan av 15de februar 1907 er forlængelsen for en længde av 4 540 m. anslaat til kr. 13 600,00.

Overslagssummen for anlægget Sandtorv—Fauskevaag andrar til kr. 128 400,00; tillegges nævnte forlængelse i Søvikmarken faes kr. 142 000,00.

Ved dette anlæg vil der i kommende termin væsentlig bli spørsmål alene om vinter-

arbeidsdrift, hvorfor der til anlæggets fortsættelse kun foreslaaes opført kr. 10 000,00.

Rute IV.

Sørreisen—Maalselven og Sørreisen—Lenvik.

Nordstrøm—Finfjordbotten.

(Kfr. kartskisse i st. prp. nr. 1, hovedpost VIII A, 1904—1905).

Hittil bevilget	kr. 57 000,00
Overslagssum som før	« 131 100,00
Resterer	« 74 100,00
hvorav foreslaaes opført	« 27 000,00.

Rute V b.

Rosfjordnes—Gisundet med arm langs Rosfjordvand.

Rosfjordnes—Strømmen bro.

(Kfr. kartskisse i st. prp. nr. 1, hovedpost IX A, 1906—1907).

Til paabegyndelse av ovennævnte anlæg er for terminen 1907—1908 bevilget kr. 11 000,00 mot bidrag $\frac{1}{5}$ m. v.

Skematisk vedtagelse for saadant bidrag er avgit under 5te oktober 1906.

Med hensyn til kjørebredden (se forrige prp., side 116), bemerkes, at saavel i betragtning av den forholdsvis betydelige trafik, som dette veianlæg ved den fremtidige tilstøtende veioplægning vil komme til at opta, som paa grund av det flate og for veibygning gunstige terræng, har veidirektøren fundet ikke at burde foreta nogen forandring av den i bevilgningsplanen forutsatte kjørebredde, 3,75 m.

I henhold til det kongelige departements bemyndigelse vil anlægget derfor bli oparbeidet i overensstemmelse med nævnte plan.

Som nævnt i amtstingsforh. for 1907, sak nr. 53, side 15, er det imidlertid fundet paakrævet at utvide planen litt ved begge ender, ialt 359 m.

Overslagssummen vil allikevel være tilstrækkelig og opføres som før med kr. 30 100,00.

Der resterer saaledes kr. 19 100,00, der foreslaaes opført.

Rute VIII a.

Vollan i Balsfjorden—Tønsaasen i Tromsø-
sundet med sidelinjer.

Hungeren (Storstennes)—Fager-
nes i Ramfjorden.

(Kfr. kartskisse i st. prp. nr. 1, hovedpost VIII A,
1904—1905).

Hittil bevilget	kr. 56 000,00
Overslagssummen opføres som før med	« 147 500,00
under forudsætning av, at Storstennes blir ende- punkt. Der er bragt paa bane at foreta endel modifika- tioner i planen med hensyn til kjørebredden, til hvilket spørsmål veidirektøren i tilfælde vil komme tilbage ved en senere anledning.	
Foreløbig gaaes ut fra oven- nævnte overslagssum, hvor- efter der skulde staa tilrest at søke bevilget	« 91 500,00,
hvorav foreslaaes opført	« 27 000,00.

Rute VIII.

Balsfjord—Lyngen.

(Kfr. kartskisse i st. prp. nr. 10, 1898—1899).

Hittil bevilget	kr. 224 474,00.
Overslagssummen, der i den kgl. prp. for terminen 1907 —1908 (se side 118—119), opførtes med kr. 235 000,00, kan ifølge sidste rapport nedsættes til	233 000,00
Resterer	8 526,00
eller avrundet kr. 8 500,00, der foreslaaes opført	

Sletnes—Storstennes.

(Kfr. kartskisse i st. prp. nr. 10, 1898—1899).

Ovennævnte anlæg danner en fortsættelse
av foranhandlede anlæg Balsfjord—Lyngen
(fra Sletnes til Kvesmenes) og ønskes ifølge
den av amtstinget i 1902 vedtagne veibyg-

ningsplan fremmet umiddelbart efter fuld-
førelsen av sidstnevnte vei.

Angaaende veiprojektets hensigt
og berettigelse har amtsingeniøren i sin
betænkning av 17de september 1903 uttalt
følgende:

«Efterat Balsfjorden ved vei er bleven
forbundet med Malangen i vest og Lyngen
i øst samt med Sagelvvand (med projektert
fortsættelse til Maalselven) i syd, vil der
blot gjenstaa det ca. 11 km. lange
stykke mellem Sletnes og Storstennes, forat
de nævnte veier kan bli sammenknyttet til
et helt system, som foreløbig vil omfatte
i det mindste 74 km. og altsaa utgjøre en
anselig del af amtets veinet.

Som et saadant naturlig og nødvendig
bindeled faar veiprojektet Sletnes—Stor-
stennes sin hovedsageligste berettigelse.
Den under bygning værende vei mellem
Balsfjorden og Lyngen kan ikke med fuld
fordel benyttes av større distrikter, forinden
forbindelsen Sletnes—Storstennes er tilveie-
bragt. Der har i mange aar om vinteren,
naar der vanligvis har været sildfiske i
Lyngsbunden, foregaat en ganske livlig
trafik dithen fra Balsfjorden og Malangen,
ja like fra Maalselven, den daarlige frem-
komst tiltrods. Det værste parti for denne
færdsel paa vinterføre er netop mellem Slet-
nes og Storstennes, nærmest det førstnævnte
sted, hvor særlig issvull kan gjøre længere
stykker vanskelig passable. Veien Bals-
fjord—Lyngen er iøvrig et saa stort og
bekostelig foretagende, at det alene av den
grund maa ansees rigtig og paakrævet at
gjøre den let tilgjengelig for et større
trafikomraade end Lyngs- og Nordkjosbotn
samt det mellemliggende eide.

Saavel veimyndighetene som herredsstyret
og amtstinget har da ogsaa hat aapent
øie for betydningen av en veiforbindelse
Sletnes—Storstennes», — — —

«Ved siden av det her fremholdte angaa-
ende projektets hovedformaal knytter der
sig ogsaa ikke uvæsentlige lokale interesser
til denne vei. Allerede nu findes der i
strøket fra og med indre Ladbugt til og
med Sagelv (altsaa ekskl. Sletnes og Stor-
stennes) en befolkning av 400 mennesker;

men ved nyttiggjørelse av de betydelige, let dyrkbare og for det meste særdeles gode vidder, spesielt fra Sandbugt til Sagelv, kunde der skaffes plads for den flerdobbelte folkemængde. Fremkomsten er for nærværende meget brysom for disse mennesker, bl. a. av den grund, at der fra Markenæs rundt Sørkjosen og forbi Storstennes er en lang utlere, som vanskeliggjør benyttelsen av sjøveien».

I henhold til det av amtsingeniøren anførte maa anlægget siges at være meget berettiget.

Som distriktsbidrag har Balsfjorden herredsstyre vedtatt $\frac{1}{10}$ m. v. ved beslutning av 24de juli 1903.

I forelægget for amtstinget 1907 anbefalte amtsingeniøren, at bidraget ikke sættes høiere end til $\frac{1}{10}$; kfr. sak nr. 41 i amtstingsforhandlingerne for 1903, side 28, hvorav fremgaar, at Balsfjorden — efter amtsingeniørens mening — indtar en særstilling, dels fordi dette ikke særdeles store herred med tiden faar betydelige byrder i form av distriktsbidrag til veiene og disses vedlikehold og dels av den grund, at en betragtelig del av herredets nuværende og fremtidige veier er gjennomgangsruter, som blir meget benyttet av fremmede distrikter. «Begge disse hensyn» — uttaler amtsingeniøren — «kan siges at motivere et lavt distriktsbidrag. Hertil kommer ydermere den omstændighet, at herredet — — — ikke er økonomisk velstillet».

I sin under 21de mars 1907 avgivne budgetfremstilling uttalte veidirektøren bl. a.:

«Veidirektøren skal opplyse følgende angaaende de i Balsfjorden herred tidligere utførte statsveiarbeider:

Til anlægget Malangen grænse—Balsfjorden kirke med arm fra Skjæret til Sagelvvand ydedes $\frac{1}{5}$ m. v. som distriktsbidrag (kfr. veiv. hist. side 499—500).

Bomstadsbro utførtes helt for statens regning (kfr. veiv. hist. side 501), fordi broen væsentlig blev anlagt for at skaffe lapperne ved deres flytninger en fremkomst.

For det nu igangværende anlæg fra Sletnes i Balsfjorden til Lyngen (se foran), hvilket anlæg blev optatt av stortinget 1898 uten at ha været optatt i

den kgl. prp., blev distriktsbidraget fastsat til $\frac{1}{10}$ paa grund av ekstraordinære omstændigheter (mislykket fiskeri), uagtet stortingets veikomite var enig med departementet i, at $\frac{1}{5}$ vilde være et passende distriktsbidrag (se indst. S. VII, 1898, side 35; kfr. st. prp. nr. 10, 1888, side 27).

Hvad angaar heromhandlede anlæg: Sletnes—Storstennes sees amtstinget 1902 ved vedtagelsen av den 10-aarige veiplan at ha gaat ut fra et distriktsbidrag av $\frac{1}{5}$ (se sak nr. 19 i amtstingsforh. for 1902).

Veidirektøren finder ikke tilstrækkelig grund til at anbefale det av amtsingeniøren foreslaaede og av herredsstyret vedtagne distriktsbidrag $\frac{1}{10}$ m. v., men tillater sig at henstille, at bidraget fastsettes til $\frac{1}{5}$ ».

Amtmanden uttalte, at da det her omhandlede lille veistykke ubestridelig har sin væsentligste betydning som bindeled ikke blot mellem de to veisystemer Balsfjord—Malangen og Balsfjord—Lyngen, men navnlig i den store indlandsrute, som man i en forholdsvis nær fremtid haaper at se istandbragt mellem Lyngen og Salangen (eventuelt Ofoten), synes det billig, at Balsfjorden herred slipper med et mindre distriktsbidrag end det i amtet vanlige. For ikke at utsætte anlægget for fare fandt han dog at maatte anbefale amtstinget at vedta $\frac{1}{5}$ bidrag. Herredet maatte da træffe den endelige bestemmelse.

Amtstinget bevilget imidlertid kun $\frac{1}{10}$.

Veidirektøren maa fastholde sin tidligere uttalelse og foreslaar bidraget fastsat til $\frac{1}{5}$, idet tilføies, at hvis dette bidrag skulde bebyrde herredet for sterkt, bør det nærmest være amtskommunens sak at træde hjælpende til.

Anlægget er for en længde av 11 108 m. anslaat til kr. 75 500,00 i arbeidsutgifter.

Herunder er forutsatt, at veidækket utføres delvis med stenunderlag og delvis som grusdække.

Til anlæggets paabegyndelse foreslaaes opført kr. 16 000,00.

Beløpet foreslaaes i tilfælde av, at der skulde opstaa vanskeligheter med hensyn til bidragets ordning, anvendt til de nedenfor omhandlede anlæg i Lyngen: Samuelsberg—Dalen m. v. og Lyngseidet—Rottenvik.

Rute XII a.

Manddalen (Lyngen)

og

rute IX.

Lyngseidet og Lyngseidet—Pollen (Lyngen).

Samuelsberg—Dalen m. v. i Manddalen (rute XII a)

og

Lyngseidet—Rottenvik (rute IX).

Disse to anlæg, begge beliggende i Lyngen herred, har været opført i veiplanerne av 1896 og 1902 til samtidig utførelse, da de ligger i nærheten av hinanden, og fordi det sidste men ikke det første gir anledning til hensigtsmessig vinterarbeide.

Angaaende de enkelte anlæg meddeles følgende:

ad Samuelsberg—Dalen m. v. i Manddalen.

(Kfr. st. pr. nr. 19, 1898—1899, side 75, og st. pr. nr. 1, hovedpost VIII A, kap. 8, 1903—1904, side 98—99).

Amtsingeniøren har i betænkning av 24de oktober 1904 angaaende anlæggets hensigt og berettigelse uttalt følgende:

«Paa søndre side av Kaafjorden (en mot sydøst gaaende arm av Lyngenfjorden), omtrent 8 km. fra munningen, ved en liten vik, skjærer Manddalen sig opover i sydlig retning. Dalføret er ganske avstængt ved ufarbare fjeldpartier fra de øvrige bebyggede strøk i Kaafjorden og Lyngen; til Skibottendalen i syd gives der vistnok en øvergang, men den er uveisom og naar op til en betydelig høide.

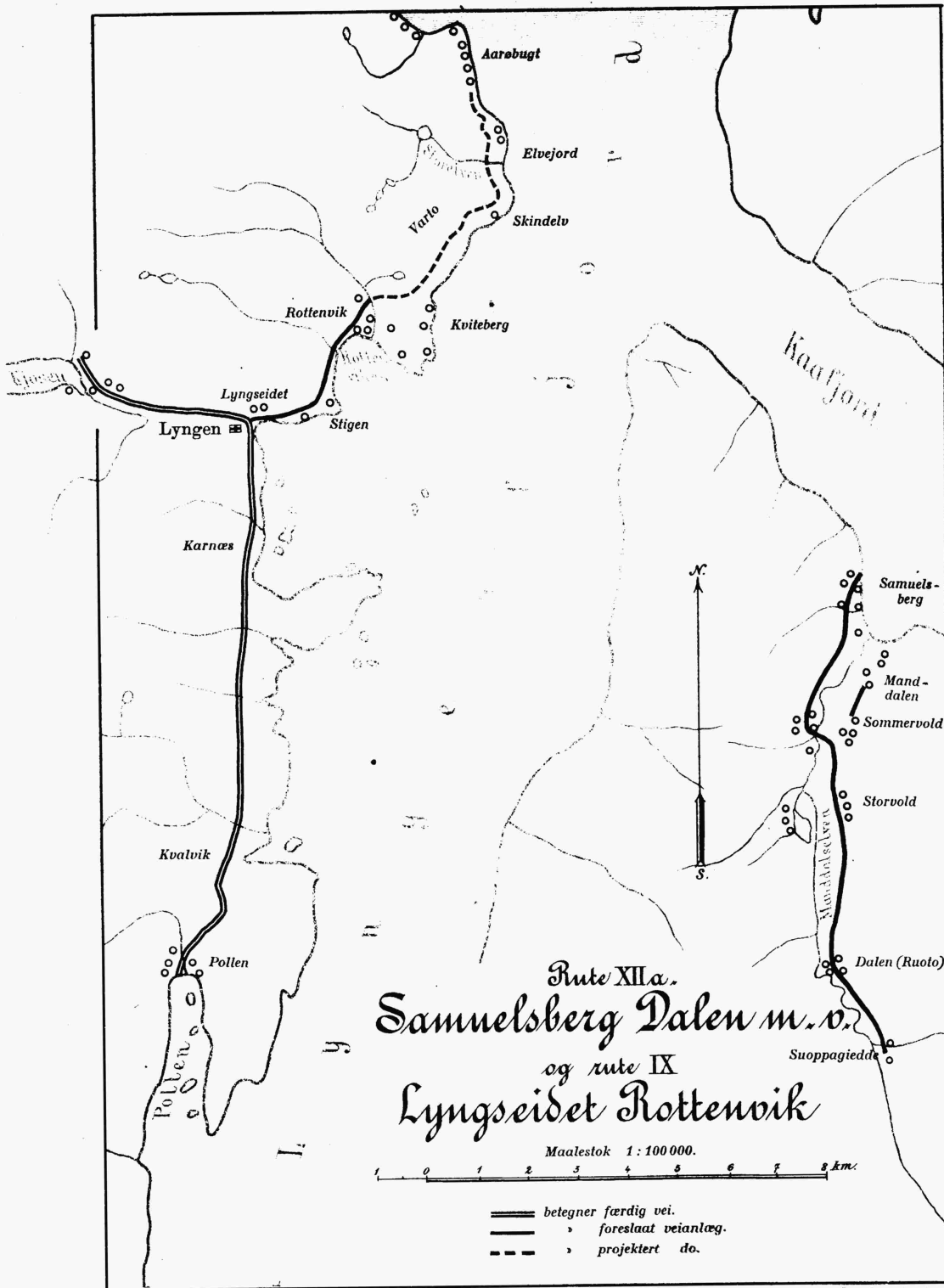
I sin nedre bebyggede del og et stykke videre opover stiger dalbunden forholdsvis litet. Terrænget er vanskelig fremkommelig med sine mange bækkeløp, stenrabber, bakker og bløte myrer. Jordsmonnet er vel for en del magert, men der er visselig betingelser tilstede for opdyrkning i enkelte strøk og kanskje ikke mindst ovenfor den nuværende egentlige bebyggelse ved Dalen.

I dette isolerte og for den tilfældige besøkende litet tiltrækkende dalføre bor der omtrent 500 mennesker (ved sidste folketælling 484), en efter forholdene her nord betydelig befolkning paa et saavidt begrænset omraade. Den aller væsentligste del er fastboende lapper, som dog har avlagt den for racen eiendommelige dragt, men ikke sproget. Der er ialt 15 gaarder, nemlig paa elvens vestside: Samuelsberg (anløpssted for lokalskibene), Elvenes, Sandmælen nedre og øvre, Fosbakken, Vandet og Kjærringdalen; paa østsiden: Løkvold, Sandmo, Manddalen nedre og øvre, Sommervold, Storvold og Dalen samt nybygget Roetsi ca. 2 km. ovenfor Dalen, — med tilsammen 70 opsittere, hvorav 53 selveiere og 17 husmænd. Paa disse gaarder fødes der omkring 50 heste og antagelig ca. 200 kjør.

De fleste gaarde ligger et stykke op ifra sjøen, og fremkomsten til denne er her som andetsteds en hovedbetingelse for tilværelsen. Paa den anden side er gaardene nærmest sjøen, saavel som de fleste øvrige, henvist til at hente sin ved og en stor del af høiet fra skogen og slaatterne i den øvre del af dalen, hvortil imidlertid fremkomsten selv om vinteren er overordentlig vanskelig, især forinden de bløte myrer fryser til, hvilket ofte sker først langt paa vinteren. Denne besværlige transport maa i almindelighet foregaa i den tid, da den mandlige befolkning er borte paa fiske, og altsaa besørages av kvinder og gamle kaller. I dalens nedre del er der nu litet eller intet av skog.

I det hele tat kan det uten overdrivelse siges, at denne befolkning paa grund av mangel paa vei lever under haarde, ja tildels fortvilede vilkaar, hvilket gjentagende har faat uttryk i forestillinger til stortinget og andre myndigheter. Her kan der virkelig med et forholdsvis litet offer avkjælpes et stort savn, og efter forslagsstillerens skjøen er der neppe noget strøk i Tromsø amt, hvor en saavidt rimelig sum, som det her gjælder, kan faa en mere berettiget anvendelse end i Manddalen.»

I forelægget for amtstinget 1907 uttalte veidirektøren bl. a.:

«Veidirektøren kan være enig med amtsingeniøren i, at den interesserte befolkning lever under temmelig haarde vilkaar, og at man her med et forholdsvis litet beløb kan avhjelpe et stort savn. Anlægget formenes imidlertid at være av utpræget lokal betydning, og omend det vil kunne anbefales, at veien opføres paa statens veibudget, saa forekommer det dog veidirektøren, at det av amtsingeniøren foreslaaede og av herredsstyret vedtagne distriktsbidrag, $\frac{1}{5}$ m. v., er noget litet.

Distriktsbidraget bør efter veidirektørens skjøn ikke sættes til mindre end $\frac{1}{4}$ m. v., og i tilfælde av, at et saadant bidrag skulde falde for tungt for det engere distrikt, saa burde der være grund for amtskommunen at træde støttende til.»

I den anledning har amtmanden i sit forelæg anført følgende:

«Jeg skal hertil tillate mig at bemerke, at dette anlæg har til hensigt at skaffe Manddalens forholdsvis talrige befolkning en rimelig fremkomst til sjøen, hvor dampskipsanløpssted og handelsmænd forefindes, og hvor befolkningen har sine baater og fiskeredskaper. Hovednæringsveien i dette distrikt er nemlig endnu fiskerierne. Under saadanne omstændigheter har der hittil i dette amt ikke været forlangt mer end $\frac{1}{5}$ distriktsbidrag, selv i herreder hvor den økonomiske evne er uten sammenligning

større end her. Jeg skal i saa henseende blot minde om anlæg som Fjordbotten—Strømsnes i Ibbestad og Rosfjordnes—Strømmen i Lenviken. Det vilde derfor efter min mening være likefrem urimelig her at kræve et høiere bidrag, og jeg kan ikke tænke mig, at dette forlangende virkelig fastholdes. Jeg maa derfor ogsaa anbefale, at amtstinget indskrænker sig til at vedta $\frac{1}{5}$ bidrag. Skulde mot formodning virkelig et høiere distriktsbidrag bli betinget, gaar jeg ut fra, at man foreløbig alene igangsætter anlægget Lyngseidet—Rottenvik.»

Amtstinget sluttet sig til amtmanden og vedtok kun $\frac{1}{5}$.

Veidirektøren tillater sig at henholde sig til sin uttalelse til amtstinget med tilføiende, at det anses rigtig at søke indført en klassifikation av veiene ogsaa i de 3 nordligste amter efter veienes betydning. Ut fra dette synspunkt finder veidirektøren paany at burde fremhæve, at heromhandlede vei er av utpræget lokal natur. Og under disse omstændigheter findes det endog meget imøtekomende, at der ydes et statsbidrag av $\frac{3}{4}$.

I Lyngen er tidligere utført følgende veier med tilføiede distriktsbidrag:

Lyngseidet og Lyngseidet—Pollen (ca. $\frac{1}{5}$).
Skibottendalen (intet distriktsbidrag).

Kvesmenes—Balsfjorden med arm til Gjetsten ($\frac{1}{10}$).

Længder og omkostninger for heromhandlede anlæg stiller sig som følger:

Veianlæg.	Længde.	Omkostninger.	Anm.
	M.	Kr.	
Samuelsberg—Dalen	7 290	24 900,00	Detaljeplan.
Dalen—Snoppagiedde (kjørbar fremkomstvei)	ca. 2 500	2 000,00	Supposition.
Mandalen (nedre)—Sommervold	590	1 500,00	Hovedplan.
Tilsammen	ca. 10 380	28 400,00	

Kjørebredden er som regel sat til 3,25 m. med innskrænkninger til 2,50 og 2,25; sidstnevnte bredde antydes dog utvidet til 2,50 eller maaske 3,25 m., da innskrænkningen spiller liten rolle med hensyn til omkostningerne.

Veidirektøren finder efter omstændighetene at kunne tiltræde den foreliggende plan.

Til anlæggets paabegyndelse foreslaaes opført kr. 9 000,00.

Beløpet foreslaaes i tilfælde av, at bidraget ikke gaar i orden, overført til anlegget Lyngseidet—Rottenvik.

ad Lyngseidet—Rottenvik.

Amtsingeniøren har under 24de oktober 1904 indsendt til veidirektøren resultatet av den anstillede detaljeundersøkelse: Lyngseidet—Rottenvik—Aarøbugt.

Angaaende veiprojektets hensigt og berettigelse uttaler amtsingeniøren følgende:

«Fra Pollen ved Lyngenfjorden fører offentlig vei nordover til Lyngseidet og videre over eidet til Kjosens (kfr. veivæsenets historie side 501—502) gjennom et ganske tætt og sammenhengende bebygget strøk. Veiens over Lyngseidet benytter befolkningen i Lyngenfjorden meget, dels for at naa dampskibet i Kjosens (hvorfra avstanden til Tromsø kun er 10 mil, mens den fra Lyngseidet rundt Lyngstuen er 16 mil) og dels for at søke til fiskerierne i Ulsfjorden.

Ved Lyngseidet er kirkested, stort handelssted, anløpssted for en kystrute og for lokalskibene, telegrafstation m. v.

Befolkningen i strøket Lyngseidet—Rottenvik—Aarøbugt, ialt omkring 500 mennesker, hvorav de fleste bor i og ved Rottenvik, har den samme interesse av en forbindelse med Lyngseidet og Kjosens som de, der bor i strøket Pollen—Lyngseidet. Som bevis herfor kan anføres, at man i sin tid har fundet det berettiget at paalægge Rottenvik-folket veiarbeidspligt paa den førnævnte offentlige vei, der er rodelagt. Fremkomsten mellom Lyngseidet og Rottenvik er imidlertid meget vanskelig, især forbi «Stigen». En vei her vilde derfor avhjelpe et stort savn.

Om mulig endnu besværligere er fremkomsten tillands mellom Rottenvik og Aarøbugt, ligesom sjøveien er haard. Omkostningerne ved oparbeidelse av denne parcel er dog saavidt betydelige i forhold til interessene, at det tør være berettiget at la denne del av projektet utstaa til en fjernere fremtid».

Ogsaa i forelægget for amtstinget 1907 foreslog amtsingeniøren, at man for tiden skulde innskrænke sig til at oparbeide strækningen Lyngseidet—Rottenvik, til hvilken strækning den foreliggende bidragsvedtagelse er knyttet.

Amtstinget vedtok $\frac{1}{5}$ m. v. til anlegget. Skematisk vedtagelse er imidlertid ikke indkommet.

Nævnte parcel er anslaaet til kr. 22 000,00 for en længde av 3 900 m.

Der er forutsat 3,25 m.s kjørebredde med innskrænkninger til 2,5 m.

Veidirektøren har sommeren 1907 gjenemgaaet planen i marken, hvorefter der vil bli prøvet en alternativlinje fra Mortensnes og indover.

Der gaaes imidlertid ut fra ovennævnte overslagssum kr. 22 000,00, hvorav foreslaaes opført kr. 9 000,00 (kfr. foran under Sletnes—Storstennes og Samuelsberg—Dalen m. v.).

Rute II.

Salangen—Bardodalen og langs denne til Maalselven.

Veiomlægning ved Masterbakken i Salangen.

(Kfr. kartskisse i st. prp. nr. 1, hovedpost VIII A, 1905—1906).

Til ovennævnte veiomlægning blev for budgetterminen 1906—1907 bevilget kr. 770,00, nemlig den for arbeidet oppgivne overslagssum (kfr. st. prp. nr. 1, hovedpost VIII A, kap. 7, 1905—1906, side 90—91).

Ved dette anlæg er der som meddelt det kongelige departement i skrivelse av 26de november 1906 indtruffet en merutgift, foranlediget ved, at den oprindelige plan under utførelsen maatte modifiseres paa grund av nye utglidninger i elvebakken.

Amtsingeniøren har i skrivelse av 24de juli 1907 opplyst, at utløpsgrøften atter har tatt skade.

Den samlede merutgift er skjønsmæssig angitt til kr. 650,00, der foreslås opført mot bidrag $\frac{1}{5}$ som tidligere er fastsat.

Boltaas—Kvitfors og Kvitfors—Evenesmark.

Se foran under Nordlands amt.

Veiarbeider i Maalselven.

Forrige storting besluttet under 13de mars 1907 at oversende regjeringen andragende fra ordføreren i Maalselven om bidrag til oparbeidelse av følgende veistykker:

1. Fra Maalselven ved Fredriksberg til færgestedet ved elven og fra Maalselvens vestre side ved Fleskmo op mot Fagerli, til det støter sammen med den tidligere for offentlig midler oparbeidede vei.
2. Fra statsveiens endepunkt ved Skjold i Øvrebygden — om Skillet — til Raavand med bro over Fjeldfroskelven.

Angaaende disse veiarbeider avgav veidirektøren uttalelse i skrivelse av 26de januar 1907, av hvilken skrivelse hitsattes følgende:

«Som det fremgaar av amtsingeniørens skrivelse av 14de januar 1907 til amtmanden, vil den som nr. 1 betegnede veistrækning paa én maate bli av midlertidig beskaffenhet, idet en paatænkt bro over Maalselven noget længere oppe (i strøket Utrapet — Brandskognes) vil overflødiggjøre nævnte veistrækning som offentlig vei betragtet. Da broen ikke kan ventes bygget endnu paa adskillige aar, maa der vistnok anvendes midler til den nødtørftigste utbedring av den nu eksisterende veiforbindelse. Men amtsingeniøren nærer tvil om det rimelige i, at staten under de foreliggende omstændigheter deltar i utgifterne.

Hvad angaar det som nr. 2 betegnede anlegg, der indgaar som led i veiprojektet Øvrebygden—Balsfjorden, uttaler amtsingeniøren, at der neppe vil være anledning til optagelse av parcellen Skjold—Raavand, uten at rækkefølgen i den foreliggende vei-

bygningsplan brytes, hvilket amtsingeniøren ikke uten tvingende grunde kan tilraade.

Amtsingeniøren mener, at man ogsaa her for tiden maa kunne nøies med mindre utbedringer.

Amtmanden, der er enig i amtsingeniørens uttalelser, antar, at det litet vil nytte nu at bringe denne sak frem.

Veidirektøren slutter sig likeledes til det av amtsingeniøren uttalte og kan derfor ikke anbefale, at der paa førstkommande budget opføres noget til forannævnte veistykke, idet de enkelte mindre utbedringsarbeider, hvortil man for tiden maa kunne innskranke sig, formentlig helt bør bekostes av distriktet.

Saken har været forelagt amtstinget 1907 uten at foranledige nogen uttalelse fra dets side.»

Departementet skal bemerke, at man tiltræder veidirektørens forslag om, at en forlængelse av statsveien i Søvikmarken fra elven til Storsvand medtages i planen for veianlægget Sandtorv—Fauskevaaag.

Angaaende veianlægget Balsfjord—Lyngen skal man opplyse, at ifølge skrivelse fra veidirektøren av 14de december 1907 vil overslagssummen for dette anlegg kunne nedsættes fra kr. 233 000,00 til kr. 231 000,00. Som følge herav vil det av veidirektøren for kommende termin til anlæggets fuldførelse opførte beløp kr. 8 500,00 kunne nedsættes med kr. 2 000,00, altsaa til kr. 6 500,00.

Likeledes finder departementet at kunne slutte sig til, hvad veidirektøren i sin budgetfremstilling har uttalt angaaende størrelsen av distriktsbidragene til de projekterte anlegg Sletnes—Storstennes og Samuelsberg—Dalen m. v. i Mandalen, idet bidragene antages at burde ansættes til henholdsvis $\frac{1}{5}$ og $\frac{1}{4}$ av de medgaaende omkostninger foruten utgifter til grund m. v.

Man vil derfor søke erhvervet fornødne beslutninger herom av vedkommende distrikter,

idet man gaar ut fra, at anlæggene — i tilfælde av Stortingets tilslutning til det her fremsatte forslag — ikke blir at iverksætte, forinden der foreligger sedvanlige vedtagelser for saadanne bidrag.

Forsaavidt der imidlertid ikke skulde erholdes vedtagelse for de her forutsatte bidrag, vil departementet anbefale, at bevilgningsbeløpene til disse to anlæg tillates anvendt saaledes som av veidirektøren antydnet.

Departementet skal videre bemerke, at man med paategningsskrivelse fra amtmanden i Tromsø amt av 7de november 1907 har mottat et til Stortinget stilet andragende fra interesserte opsiddere om bevilgning av kr. 5 000,00 til opførelse av broer over tre elver mellom Sørli i Tranø og Høgli i Lenviken, hvilket andragende man tillater sig at hitsætte:

«Undertegnede opsiddere i Sørli, Slettemo og Svanelvmo tillater sig herved ærbødigst andrage det ærede Storting om bevilgning av et beløp stort kr. 5000,00 til opførelse av bro over tre elver mellom gaarden Sørli i Tranø og gaarden Høgli i Lenviken.

Paa ovennævnte gaarde er f. t. 11 — elleve — opsiddere, der er henvist til at søke sjøen til transport av levnetsmidler fra sjøen, og de produkter, opsidderne sælger, maa altid over disse elve, og om høsten og vaaren er de saa store, at det er umulig at komme over med hest. Og saaledes er det vanskelig for os at eksistere, da vi kun har denne vei at ty hen, naar vi skal faa forbindelse med sjødistrikterne.

Til vaaren agtes paabegyndt veibygning fra Sørli—Høgli i Lenviken av midler, tilveiebragt av opsidderne, og bidrag av Tranø kommune.

Det maa bemerkes, at veibygning foregaar for tiden fra Løkhelle i Laksfjorden og til Høgli, saa vi har da ca. 8 km. at arbeide fra Sørli til Høgli. Denne

strækning bestaar hovedsakelig av myr og vil saaledes falde kostbar. Da undertegnede opsiddere er fattige folk, er det saaledes umulig for os at klare at bygge bro over nævnte elver, og haaper vi, at det ærede Storting bevilger ansøgte bidrag til amtsingeniørens raadighed til bygning av broer over de ovennævnte elver.

Det skal ogsaa bemerkes, at naar veiene kommer istand, er det sandsynligt, at flere vil bosette sig heroppå i dalen, da her er nok av dyrkbar mark baade paa private og paa statseiendomme.

Formandskabets paategning beviser rigtigheten av vor paastand.»

Andragendet, der ifølge Tranø herredsstyres beslutning i møte den 8de oktober 1907 er oversendt amtsingeniøren med anbefaling, har foranlediget følgende bemerkninger fra amtsingeniørens side, dateret 5te november 1907:

Der eksisterer ingen plan og beregning for de i andragendet omhandlede tre broer mellom Høgli i Lenviken og Sørli i Tranø. Hvad det anførte beløp kr. 5 000,00 støtter sig til, vites derfor ikke. Elvene ligger i en fremtidig herredsveiforbindelse. Under henvisning til, hvad jeg ved flere tidligere anledninger har fremholdt, maa jeg ogsaa nu uttale som min mening, at der for tiden ikke bør bli spørsmål om statstilskud til et enkelt herredsveianlæg, men at statsbidrag til herredsveibygningen bør gives i form av tilskud til amtsveikassen.»

Amtmanden har i sin ovennævnte paategningsskrivelse av 7de november 1907 sluttet sig til amtsingeniørens uttalelse.

Veidirektøren har i skrivelse av 21de november 1907 paa foranledning av git følgende erklæring, hvortil departementet i alt væsentlig finder at kunne henholde sig:

«Hoslagt tillater veidirektøren sig at tilbakeende det med det kongelige departe-

ments skrivelse av 19de november 1907 mottagne andragende til Stortinget om bevilgning av kr. 5 000,00 til opførelse av broer over tre elver mellom gaardene Serli i Tranø og Høgli i Lenviken, Tromsø amt, idet veidirektøren i sakens anledning skal tillate sig at anføre følgende:

Heromhandlede broer vil formentlig indgaa i en veiforbindelse, som av amtsingeniøren er opført i rækken blandt fremtidige herredsveier (bygdeveier) i Tromsø amt; kfr. bilag til veidirektørens budgetfremstilling for terminen 1908—1909, side 105 fig., anlæg nr. 128, Tranøbotten—Bryghaug—Lenviken grænse (Høgli).

Men som det vil sees av amtsingeniørens paategningsskrivelse av 5te november 1907 eksisterer der ingen plan for de i andragendet omhandlede broer.

Amtsingeniøren uttaler, at der for tiden ikke bør bli spørsmål om statstilskud til et enkelt herredsveianlæg, men at statsbidrag til herredsveibygningen bør gives i form av tilskud til amtsveikassen.

Efter den avgjørelse, som blev fattet av Stortinget 1903—1904 angaaende spørsmålet om statstilskud til Nordlands amtskommunes veifond, finder veidirektøren imidlertid ikke grund til for tiden at gjenopta spørsmålet om ydelse av saadanne statstilskud (kfr. St. prp. nr. 1, hovedpost VIII A, kapitel 8, 1903—1904, side 102—107, Indst. S. VII s. a. side 4, forhandlinger i Stortinget s. a. side 1956—1957, samt St. prp. nr. 1, hovedpost VIII A, kapitel 8, 1904—1905, side 98).

Veidirektøren mener dog, at der ogsaa for Tromsø amt vil bli spørsmål om at yde statsbidrag til enkelte bygdeveianlæg i likhet med, hvad der sker for de fleste av de sydligere amter, under forutsætning av, at vedkommende anlæg kan finde plads i rækkefølgen paa det ordinære budget, hvorom amtstinget avgir forslag, og at de sedvan-

lige av Stortinget fastsatte betingelser for ydelse av statsbidrag er vedtat av distriktet.

Dette er ikke tilfælde for heromhandlede 3 broanlægs vedkommende.

I denne forbindelse bemerkes, at amtsbidrag til denne slags veier bør som regel være en betingelse for ydelse av statsbidrag.

Baade fordi distriktsbidraget ikke er i orden, og fordi der hverken foreligger plan eller tilstrækkelige opplysninger om broernes berettigelse til statsbidrag, finder veidirektøren for tiden ikke grund til at foreslaa bevilgning til samme opført paa statens veibudget.»

Fremdeles har departementet mottat en skrivelse fra veidirektøren av 14de december 1907 saalydende:

«Til veianlægget Stensland—amtsgrænsen med sidelinje til Landsholmen er bevilget kr. 151 660,00.

Ifølge arbeidsrapport, datert 14de november 1907, vil der av nævnte bevilgning kunne ventes bespart kr. 1 750,00.

Amtsingeniøren i Tromsø amt har i skrivelse av 5te december 1907 foreslaaet, at denne besparelse tillates anvendt til oparbeidelse av en nedkjørsel til sundet mellom Søndre Stensland paa fastlandet og Lilleengen paa Hindøen, mellom hvilke steder der er tænkt istandbragt en færgeforbindelse.

I planen for veianlægget Sandtorv—Fauskevaag paa Hindøen, optat paa veibudgettet for indeværende termin, er medtat en kort nedkjørsel til sjøen ved det fremtidige overfartssted (Lilleeng); kfr. veibudgetpropositionen for terminen 1907—1908, side 117.

Paa fastlandssiden er en lignende nedkjørsel anslaaet til kr. 1 900,00 for en længde av 250 m.

Forsaavidt forannævnte besparelse tillates anvendt som foreslaat, er det amtsingeniørens mening, at restbeløpet, kr. 150,00, bør søkes opført paa et senere veibudget.

Trondenes herredsstyre har i møte den 4de november 1907 besluttet, at bidragsvedtagelsen til veianlægget Stensland—amtsgrænsen utvides til ogsaa at omfatte den nævnte nedkjørsel, der anbefales oparbeidet overensstemmende med amtsingeniørens forslag.

Dette er ogsaa paa det bedste anbefalt av stiftamtmanden i hans skrivelse av 7de decemmer 1907 til veidirektøren, i hvilken skrivelse det uttales, at det ansees for ganske utvilsomt, at amtstinget vil bifalde den heromhandlede plan og vedta utredelsen av den fornødne tillægsbevilgning.

Veidirektøren skal efter omstændighetene tillate sig at anbefale, at den ved veianlægget Stensland—amtsgrænsen forventede besparelse, kr. 1 750,00, tillates anvendt til omhandlede nedkjørsel, dog saaledes, at planen modificeres ved arbeidets utførelse saaledes, at der ikke blir spørsmål om yderligere bevilgning hertil.

Saken foreslaaes forelagt førstkommende Storting.

Amtmandens forannævnte skrivelse med bilag vedlægges.

I henhold til det av veidirektøren anførte, vil departementet foreslaa, at Stortingets samtykke søkes erhvervet til, at den ved veianlægget Stensland—amtsgrænsen forventede besparelse, kr. 1 750,00, tillates anvendt til oparbeidelse av en nedkjørsel til sundet mellem Søndre Stensland paa fastlandet og Lilleengen paa Hindøen, mot at distriktet utreder bidrag med $\frac{1}{5}$ — en femtedel — av omkostningerne foruten utgifterne til grund m. v.

Departementet har endvidere mottat en skrivelse fra veidirektøren av 16de december

1907 angaaende en ved veianlægget Rolnes—Skog indtruffet overarbeidelse.

Denne skrivelse er saalydende:

«Til veianlægget Rolnes—Skog i Ibbestad, Tromsø amt, er hittil bevilget kr. 104 000,00, for hvilket beløp anlægget var forutsat fullført (kfr. St. prp. nr. 1, hovedpost IX A, kap. 7, 1906—1907, side 115).

I skrivelse av 23de november 1907 har amtsingeniøren imidlertid indmeldt, at bevilgningen vil bli overarbeidet med kr. 1 000,00.

Merutgiften skriver sig fra, at der paa flere steder har forefaldt utglidninger baade av veilegeme og skraaninger, hvis istandsættelse har kostet flere hundrede kroner; endvidere at man har maattet leie midlertidig opsyn under opsynsmandens sygdom.

Veidirektøren tillater sig at foreslaa, at vedkommende beløp, kr. 1 000,00, opføres som efterbevilgning paa budgettet for terminen 1908—1909 mot tilsvarende avknapning i det til veianlægget Sletnes—Storstennes (paabegyndelse) opførte beløp kr. 14 000,00 (kfr. skrivelse herfra av 14de december 1907).»

Departementet slutter sig til veidirektørens forslag om at opføre kr. 1 000,00 som yderligere bevilgning til veianlægget Rolnes—Skog mot bidrag $\frac{1}{5}$ — en femtedel — m. v., idet man herved gaar ut fra, at bevilgningen til paabegyndelse av det projekteerte veianlæg Sletnes—Storstennes samtidig nedsættes med et lignende beløp.

Iøvrig finder departementet — under henvisning til, hvad der foran er anført om veibudgettets størrelse og om veianleggene i Tromsø amt — at maatte foreslaa følgende bevilgningsposter nedsat saaledes:

Balsfjord—Lyngen (fuldf.) fra kr. 8 500,00 til kr. 6 500,00,